

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
2018-2019 AKADEMİK YILI
A-B ŞUBESİ TİCARET HUKUKU FİNAL SINAVI

CEVAP ANAHTARI

NOT: CEVAPLARDA KANUN MADDESİ YAZILMASI VEYA YAZILMAMASI PUANLAMADA ETKİLİ DEĞİLDİR. KANUN NUMARALARI ÇALIŞMAK İSTEYEN ÖĞRENCİLERE YOL GÖSTERMEK AMACIYLA BELİRTİLMİŞTİR.

25.6.2019

Talimat: Sınav süresi 75 dakikadır. Mevzuat kullanılmayacaktır. Sorular, bu kağıt üzerinde kendilerine ayrılan kısımda yanıtlanacaktır. Başka kağıt verilmeyecektir. Yanıtlar gerekçeli olmalıdır.

OLAY

(X) Anonim Şirketi ile (Y) Anonim Şirketi arasındaki “Ortak Girişim Sözleşmesi” başlıklı sözleşmenin bazı maddeleri aşağıdadır:

Madde 1: (X) Anonim Şirketi ile (Y) Anonim Şirketi arasında tüzel kişiliği bulunmayan bir ortaklık yapısı ile işletilmek üzere bir ticarî işletme kurulmuştur.

Madde 2: Taraflar ortak girişimin amacına ulaşması için her türlü çabayı göstermek ve işbirliği yapmakla yükümlüdür.

Madde 3: Ortak Girişim’in amacı, Ortak Girişim’in kazandığı Ankara Batıkent-Sincan Metro hattını ihale şartnamesine göre yapıp tamamlamaktır.

Madde 4: Tarafların Ortak Girişimdeki payları aşağıdaki gibidir:

(X) Anonim Şirketi: %50

(Y) Anonim Şirketi: %50

Madde 5: Ortak Girişimin sermayesi 10.000 TL’dir. Ortaklar sermaye paylarını, ortak girişimin kurulmasından hemen sonra payları oranında ödeyecektir.

Madde 7: Taraflar, işbu Sözleşme kapsamında yerine getirilen tüm işlemlerden dolayı üçüncü kişilere karşı müteselsilen sorumlu olacaktır.

Madde 9: Ortak Girişim’e yapılacak her türlü ödeme T. İş Bankası A.Ş.’de “(XY) Ortak Girişimi” adına açılacak hesaba yatırılacaktır.

12.7.2013 tarihinde kurulan (X) Anonim Şirketi’nin “Esas Sözleşmesi”nin bazı hükümleri aşağıdadır:

Madde 6: Şirketin esas sermayesi 240.000 Türk Lirası’dır. Bu sermaye her biri 1,00 Türk Lirası değerinde 240.000 adet nama yazılı paya bölünmüştür. Sermaye aşağıdaki şekilde taahhüt edilmiştir:

1- 80.000 paya karşılık 80.000 TL’si (A),

2- 80.000 paya karşılık 80.000 TL’si (B),

3- 25.000 paya karşılık 25.000 TL’si (C),

4- 20.000 paya karşılık 20.000 TL’si (D),

5- 15.000 paya karşılık 15.000 TL’si (E),

6- 15.000 paya karşılık 15.000 TL’si (F),

7- 5.000 paya karşılık 5.000 TL’si (G)

tarafından nakden taahhüt edilmiş, pay bedellerinin tamamı şirketin tescilinden önce nakden ödenmiştir.

Madde 8: Türk Ticaret Kanunu’nun 370. maddesi çerçevesinde Yönetim Kurulu temsil yetkisini Yönetim Kurulu üyesi olan veya olmayan bir veya birkaç kişiye bırakabilir.

Madde 9: Her pay bir oy hakkı verir. Pay sahipleri oy haklarını genel kurulda paylarının toplam itibari değeriyle orantılı olarak kullanır.

(X) Anonim Şirketi’nin 15.3.2018 tarihinde toplanan olağan genel kurulunda, (A), (B) ve (C) üç yıllığına yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir. Aynı gün yapılan yönetim kurulu toplantısında (A) yönetim kurulu başkanı seçilmiş ve ona şirketin bütün işlemlerde tek başına temsil etme yetkisi verilmiştir.

(X) Anonim Şirketi, şirketin yatırımlarında kullanılmak üzere Garanti Bankası A.Ş.’den 10.000.000 ABD Doları kredi çekmiştir. Şirket adına kredi sözleşmesini (A) imzalamıştır. Doların meydana gelen kur artışı nedeniyle (X) Anonim Şirketi kredi borcunun taksitlerini ödemekte zorlanmaya başlamıştır.

SORULAR

1. Ortak Girişim Sözleşmesi'nin somut maddelerinden hareketle (XY) Ortak Girişimi'nin hukuki niteliğini belirleyerek cevaplayınız. (15 puan)

Sözleşme'nin 1. maddesine göre taraflar tüzel kişiliği olmayan bir ortaklık kurmuşlardır. Bu doğrultuda tarafların ortak amaçları (madde 3), taahhüt ettikleri sermaye payı (madde 4) sözleşmede belirtilmiştir.

Taraflar arasındaki sözleşmede adi şirketin unsurları bulunmaktadır. Zira sözleşmede; kişi unsuru (şirket iki ortaktan oluşuyor), sözleşme unsuru (ortak girişim sözleşmesi), sermaye unsuru (madde 4), ortak amaç unsuru (madde 3) ve affectio societatis (madde 2) vardır.

Açıklanan sebeplerle taraflar arasındaki hukuki ilişkinin adi şirket olduğu sonucuna varılmalıdır.

2. (X) Anonim Şirketi, Garanti Bankası A.Ş.'den aldığı krediyi zamanında ödeyememiş ve 13.06.2019 günü temerrüde düşmüştür. Bunun üzerine Garanti Bankası A.Ş., (X) Anonim Şirketi aleyhine takip başlatmıştır. Garanti Bankası A.Ş., (XY) Ortak Girişim'in T. İş Bankası A.Ş.'deki hesabında bulunan 5.000.000 TL'nin 2.500.000 TL'sine haciz koydurabilir mi? (15 puan)

Türk Borçlar Kanunu madde 638/II'ye göre "ortaklık sözleşmesinde aksine bir hüküm bulunmadıkça bir ortağın alacaklıları, haklarını ancak o ortağın tasfiyedeki payı üzerinde kullanabilir".

Somut olayda, Garanti Bankası A.Ş., (XY) Ortak Girişimi'nin ortağı (X) AŞ'nin şahsi alacaklısıdır. Adi şirkette ortakların şahsi alacaklılarının, şirketin malvarlığına başvurma hakkı yoktur.

Ortağın şahsi alacaklısı ortağın tasfiye payını haczettirip, şirketin feshini talep edebilir (TBK m. 639.3). Alacaklı, tasfiye sonunda ortağa düşen tasfiye payından tatmin edilir.

3. (X) Anonim Şirketi'nin, Garanti Bankası'na olan borcunu ödemekte zorlandığı dönemde bir yönetim kurulu toplantısı yapılmıştır. 21.2.2019 tarihinde yapılan toplantıya bütün yönetim kurulu üyeleri katılmıştır. Yönetim kurulunun aldığı karar şöyledir: "Dolar kurundaki artış nedeniyle Şirketimizin Garanti Bankası A.Ş.'den aldığı kredinin geri ödenmesinde güçlük yaşanmaktadır. Şirketin mevcut ve gelecekteki nakit varlığının, kredi taksitlerinin ödenmesine yetmeyeceği öngörülmektedir. Bu amaçla daha önceki toplantıda Şirketimize ait Ankara İli Çankaya Mahallesi Fakülteler Mah. 222 Ada 30 parselde bulunan taşınmazın satışına karar verilmişti. Önceki toplantıda alınan karar gereği taşınmazın değerlemesini yapan Vakıf Gayrimenkul Değerleme Anonim Şirketi, taşınmazın değerini 10.000.000 TL olarak tespit etmiştir. Değerlemeden sonra muhtemel alıcılarla görüşmeler yürütülmüştür. Ancak emlak fiyatlarındaki düşüş ve ülkedeki nakit sıkıntısı nedeniyle taşınmaz için verilen en yüksek teklif 7.000.000 TL olmuştur. Kredi borcunun ödenmemesi hâlinde Şirketimizin daha yüksek oranda temerrüt faizi ödeyecek olması ve temerrüde düşülmesi nedeniyle yaşanacak itibar kaybının önüne geçmek için taşınmazın 7.000.000 TL fiyatla şirket ve pay sahipleri ile ilişkisi bulunmayan (Z) Anonim Şirketi'ne satılmasına oybirliğiyle karar verilmiştir." Satış işlemi bu fiyat üzerinden gerçekleştirilmiştir.

a- Pay sahibi (E); 10.000.000 TL değerindeki şirkete ait taşınmazın, 7.000.000 TL'ye satılması nedeniyle yönetim kurulu üyeleri (A), (B) ve (C) aleyhine sorumluluk davası açmıştır. (E)'nin iddiasına göre; yönetim kurulu üyeleri, 3.000.000 TL'lik zarardan kendi payına düşen 187.500 TL'yi (3.000.000 TL x 15.000/240.000) kendisine ödemelidir. (E)'nin zararın kendisine ödenmesi talebinin hukuka uygun olup olmadığını değerlendirin. (15 puan)

Somut olayda, yönetim kurulu üyelerinin şirketi zarara uğrattığı iddiası bulunmaktadır. Burada doğrudan zarara uğrayan şirkettir. Bu zarar pay sahipleri için dolaylı zarar oluşturur.

Pay sahipleri, dolaylı zararlarının kendilerine değil şirkete ödenmesi talebiyle sorumluluk davası açabilirler (TTK m. 555.1, c. 2). Bu sebeple (E), tazminatın kendisine verilmesi talebinde bulunamaz.

b- Yönetim kurulu üyelerinin meydana gelen zarardan sorumlu olup olmadığını somut olaydaki bilgilerle bağlantı kurarak açıklayınız. (15 puan)

Türk Ticaret Kanunu madde 369'a göre, "yönetim kurulu üyeleri (...) görevlerini tedbirli bir yöneticinin özenıyla yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmek yükümlülüğü altındadırlar." Yönetim kurulu üyeleri, özen yükümlülüklerini ihlâl ettikleri takdirde meydana gelen zarardan sorumlu olur (TTK m. 553.1).

Somut olayda şirket yöneticileri, şirketin temerrüde düşmesini önlemek için taşınmazı satmak istemiştir. Bu kararda şirket menfaati önplandadır. Yine somut olayda şirket ile yöneticiler arasında menfaat çatışması da bulunmamaktadır.

Yönetim kurulu kararı alırken taşınmazı değerlemeye tâbi tutmuş ve böylece bilgi edinerek hareket etmiştir. Yine bu kapsamda çeşitli alıcılardan fiyat teklifi almıştır.

Kararın açıkça bir takdir hatasına dayanmadığı, taşınmazın piyasa şartları nedeniyle ucuza satıldığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle yönetim kurulu üyelerinin özen yükümlülüğünü ihlâl etmediği, dolayısıyla doğan zarardan sorumlu olmadığı söylenebilir.

4. (X) Anonim Şirketi'nin 20.03.2019 tarihinde yapacağı olağan genel kurul toplantı çağrısı 18.02.2019 günü Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilân edilmiştir. Yönetim kurulu üyesi (A), pay sahibi (G) dışındaki bütün pay sahiplerini telefonla arayarak toplantıya çağırılmış ve gündemi söylemiştir. Hiçbir pay sahibine iadeli taahhütlü mektup gönderilmemiştir. 20.03.2019 tarihli toplantıya, toplantıdan haberi olmayan (G) dışındaki bütün pay sahipleri katılmıştır. Toplantı açıldıktan sonra (E) ve (F), finansal tabloların incelenmesi için toplantının ertelenmesini talebini içeren dilekçelerini toplantı başkanlığına vermişlerdir. Toplantı başkanı bu dilekçeyi oylamaya sunmuş, oylama sonucunda toplantının ertelenmesi talebi 30.000 kabul oyuna karşı 205.000 red oyuyla reddedilmiştir. Bunun üzerine genel kurulda gündem maddeleri oylanmıştır. Yönetim kurulunun ibrası maddesi görüşülürken yönetim kurulu üyeleri (A), (B) ve (C)'nin ibrası ayrı ayrı oylanmıştır. Yönetim kurulu üyelerinden (A)'nın ibrası oylamasında (A) oy kullanmamış; (B), (C), (D) olumlu oy kullanmış, (E) ve (F) olumsuz oy kullanmıştır. (A)'nın ibrası 125.000 kabul, 30.000 red oyuyla kabul edilmiştir. (A)'nın ibra kararlarına (E) ve (F) muhalefet şerhi koymuşlardır.

a- Toplantıdan sonradan haberdar olan pay sahibi (G) ibra kararının iptali için süresinde dava açmıştır. (G)'nin iddiasına göre, genel kurul toplantı çağrısı usulüne uygun yapılmadığından alınan ibra kararı geçersizdir. (G)'nin bu iddia ile açtığı iptal davasının başarı şansını, konuya ilişkin Yargıtay kararları ve öğreti görüşlerini de dikkate alarak değerlendirin. (20 puan)

Somut olayda, genel kurul çağrısı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yapıldığından çağrısız genel kurul hükümleri uygulanmayacaktır. Burada nama yazılı pahasahiplerine iadeli taahhütlü mektup gönderilmediğinden (TTK m. 414; TTK m. 487.2, c. 2) çağrıda usulsüzlük bulunmaktadır.

Yargıtay kararlarına göre, çağrıda usulsüzlüğün tek başına iptal sebebi olabilmesi için çağrılmayan pay sahibinin sahip olduğu oy miktarının kararı etkileyecek seviyede olması gerekir. Bir diğer değişle toplantıya çağrılmayan pay sahibi toplantıya katılıp olumsuz oy kullansaydı kararın alınamayacak olması gerekir. Bu miktarda oya sahip olmayan bir pay sahibinin toplantıya çağrılmaması, kararın tek başına iptali için bir sebep olmamakta, sadece çağrılmayan pay sahibine, sanki toplantıya katılıp, olumsuz oyunu tutanağa geçirmiş gibi iptal davası açma imkânı verilmektedir. Burada çağrılmayan pay sahibi, kararını içeriğine ilişkin iddialarını ileri sürebilir.

Öte yandan öğretilerde savunulan görüşe göre ise, kararın meydana gelişine ilişkin usule aykırılıkları ikiye ayırmak gerekir. Bazı usule aykırılıkların kararın alınmasına etkisi matematiksel olarak hesaplanabilirken (nicelik itibariyle hukuka aykırılık; örneğin oylamaya katılmaması gerekenlerin oylama katılması), bazılarının etkisi matematiksel olarak hesaplanamaz (nitelik itibariyle hukuka aykırılık; örneğin gündeme bağlılık ilkesinin ihlâli). Nitelik itibariyle hukuka aykırılıklarda bu aykırılıkların karara etkisi matematiksel olarak hesaplanamayacağı için, pay sahibinin oy kullanma hakkını doğrudan etkileyen

usule aykırılıkların, kararın alınmasında etkili olduğu kabul edilmelidir, yani normatif illiyet benimsenmelidir. Buna göre (G)'nin toplantıya çağrılmaması onun oy kullanma hakkını etkilediği için bu sebeple karar iptal edilmelidir.

b- Pay sahibi (E) ibra kararı aleyhine iptal davası açmak için avukat olarak size başvurmuştur. (E), (G)'nin ileri sürdüğü sebep dışında başka hangi sebep veya sebeplere dayanarak ibra kararı aleyhine iptal davası açabilir? (20 puan)

Somut olayda ibra kararının alınmasında iki adet usule aykırılık daha bulunmaktadır. Bunlardan ilki azlığın finansal tabloların görüşülmesini erteleme talebine rağmen ibra kararının alınması; ikincisi de ibra oylamasında yönetim kurulu üyelerinin diğer yönetim kurulu üyelerinin ibrasında oy kullanmasıdır.

TTK madde 420'ye göre sermayenin yüzde onuna sahip pay sahipleri finansal tabloların müzakeresinin görüşülmesinin ertelenmesi talebinde bulunursa, genel kurulda ayrıca karar almaya gerek olmaksızın toplantı ertelenir. Somut olayda (E) ve (F) sermayenin yüzde onundan fazlasına sahip olduğu için finansal tabloların ertelenmesi talebinde bulunabilir. Bu talep sonrasında genel kurulda ayrıca bir oylama yapılmaksızın finansal tablolar ve bağlı konuların görüşülmesi bir ay sonraya bırakılır.

Azlığın finansal tabloların görüşülmesini erteleme talebine rağmen, finansal tabloların müzakeresi ile bağlantılı ibra kararının (TTK m. 424) görüşülmesi, kararın meydana gelişine ilişkin niteliksel bir usule aykırılıktır ve sadece bu nedenle ibra kararı iptal edilebilir.

İbra kararının meydana gelişine ilişkin ikinci usule aykırılık, ibra oylamasında diğer yönetim kurulu üyelerinin de oy kullanmasıdır. TTK madde 436.2'ye göre, yönetim kurulu üyeleri sadece kendi ibralarında değil, diğer yönetim kurulu üyelerinin ibrasında da oy kullanamaz. Somut olayda bu kurala aykırı hareket edilmiştir. Ancak oylamaya katılmaması gereken kişilerin oylamaya katılması hâlinde bu aykırılığın kararın alınmasında etkili olup olmadığı sayısal olarak tespit edilebileceğinden somut olayda diğer yönetim kurulu üyeleri ibra oylamasına katılmasaydı ibra kararının alınıp alınmayacağına bakılmalıdır. (A)'nın ibrasında (B) ve (C)'nin oyları çıkarıldığında 20.000 olumlu, 30.000 olumsuz oy bulunmaktadır. Bu sebeple ibra kararı da iptal edilmelidir.